

ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORIUS

SPRENDIMAS

DĖL SOCIALINIO TINKLO „FACEBOOK“ PASKYROJE „KALVARIJOS SAVIVALDYBĖ“ PASKYROS „KĘSTUTIS MAŽEIKA“ VALDYTOJO ĮRAŠE (WWW.FACEBOOK.COM, 2020-10-21) PASKELBTOS INFORMACIJOS

2021 m. birželio 1 d. Nr. (SK-339, 2020) SPR-137

Vilnius

Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyboje gautas Tomo Lužanskio (toliau – Pareiškėjas) skundas dėl socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „Kalvarijos savivaldybė“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytojo įrašė (www.facebook.com, 2020-10-21) (toliau – Įrašas) paskelbtos informacijos (toliau – Skundas).

Skunde nurodoma, kad socialinio tinklo „Facebook“ Kalvarijos savivaldybės paskyroje buvo paskelbtas įrašas „Kalvarijos savivaldybės administracijos direktoriaus kreipimasis dėl COVID-19 atvejo Kalvarijos savivaldybės administracijoje“, o po šiuo įrašu Kęstutis Mažeika paskelbė komentarą „*Tikrai manau, jog žmonės turi žinoti jog užsikrėtė, labai neatsakingai pasielgė, bei galimai virusą išplatino TOMAS LUŽANSKIS, o dar blogiau, kad jo partijos bičiuliai konservatoriai slėpdami savo tapatybes – iš netikrų anketų bando įžeidinėti ir juodinti kitus.. GĖDA!*“. Pareiškėjas pažymi, jog paskelbiant šį komentarą buvo pažeista jo garbė ir orumas bei teisė į asmens duomenų apsaugą.

Skunde pabrėžiama, kad teiginio dalis „*dar blogiau, kad jo partijos bičiuliai konservatoriai slėpdami savo tapatybes*“ neatitinka tikrovės, kadangi Pareiškėjas nepriklauso ir niekada nepriklausė jokiai politinei partijai, nėra ėjęs ir neina politinio pasitikėjimo pareigų, neužima jokių renkamų pareigų. Anot Pareiškėjo, jo priskyrimas konkrečiai partijai yra ne tik neatitinkantis tikrovės, bet ir gali suformuoti netinkamą nuomonę apie jį.

Skunde akcentuojama, jog atskleisti asmens sveikatos duomenis, ligos diagnozę yra draudžiama, todėl K. Mažeika atskleisdamas Pareiškėjo vardą, pavardę ir nurodydamas, kad Pareiškėjas serga Covid-19, padarė grubų asmens duomenų apsaugos pažeidimą.

Pareiškėjas žurnalistų etikos inspektoriaus prašo atlikti tyrimą, Skundą pripažinti pagrįstu ir įspėti viešosios informacijos rengėją (skleidėją), už visuomenės informavimo priemonių turinį atsakingą (fizinį) asmenį apie pastebėtus Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VIĮ) ir kitų visuomenės informavimo reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir reikalauti juos pašalinti; reikalauti, kad viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) nustatyta tvarka paneigtų paskelbtą tikrovės neatitinkančią informaciją, žeminančią asmens garbę ir orumą ar kenkiančią jo dalykinei reputacijai, teisėtiems interesams, arba sudarytų asmeniui galimybę pačiam atsakyti ir paneigti tokią informaciją; teikti duomenų valdytojui ir (ar) duomenų tvarkytojui nurodymus, rekomendacijas ir (ar) taikyti kitas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) 58 straipsnio 2 dalyje ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 33 straipsnyje nurodytas priemonės.

Siekdamas objektyvaus ir visapusiško tyrimo žurnalistų etikos inspektorius kreipėsi į viešosios informacijos rengėją (skleidėją) ir asmens duomenų valdytoją (tvarkytoją) socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytoją prašydamas pateikti paaiškinimus dėl Skunde išdėstytų aplinkybių. Paaiškinimai Žurnalistų etikos inspektorius tarnybai nebuvo pateikti. Pažymėtina, kad socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytojas Kęstutis Mažeika buvo tinkamai informuotas apie prašymą pateikti paaiškinimus (elektroninio pašto duomenimis siųstas laiškas buvo perskaitytas).

Siekdamas patikrinti ginčijamą informaciją, vadovaudamasis VII 50 straipsnio 2 dalies 3 punktu, žurnalistų etikos inspektorius kreipėsi į Tėvynės sąjungą – Lietuvos krikščionis demokratus prašydamas suteikti informaciją, patvirtinančią ar paneigiančią ginčijamus teiginius, bei esant galimybei atsakyti į užduotus klausimus. Gautame atsakyme pateikta informacija apie Pareiškėjo nepriklausymą šiai partijai.

Išnagrinėjęs Pareiškėjo Skundą, atlikęs tyrimą VII, ADTAI, Reglamento (ES) 2016/679 nuostatų laikymosi požiūriu ir įvertinęs Skundo tyrimo metu surinktą medžiagą, žurnalistų etikos inspektorius

n u s t a t ė:

Pareiškėjas kreipėsi dėl paskleistos tikrovės neatitinkančios, garbę ir orumą žeminančios bei teisę į asmens duomenų apsaugą pažeidžiančios informacijos. Pažymėtina, jog nagrinėjamam ginčui taikytinos Įrašo paskelbimo metu galiojusios teisės aktų nuostatos.

Atkreiptinas dėmesys, kad socialiniame tinkle „Facebook“ esančios paskyros „Kęstutis Mažeika“ ir „Kalvarijos savivaldybė“ tiek turinio, tiek formos aspektu nėra tradicinės visuomenės informavimo priemonės, skirtos informuoti visuomenę ją dominančiomis ir aktualiomis temomis. VII reikia aiškinti plačiai, apimant ne tik tradicines, bet ir šiuolaikines, nors tiesiogiai ir nereglamentuotas elektroninių visuomenės informavimo priemonių formas, dėmesį kreipiant ne į formaliuosius tokių informavimo priemonių organizavimo požymius, o į jų realiai vykdomas funkcijas (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2009-04-20 sprendimas byloje Nr. A-444-70/2009*). Įvertinus informacinių technologijų plėtrą, spartų jų vystymąsi ir šio proceso nulemtą visuomeninių santykių kaitą, konstatuotina, kad pagal tam tikrus požymius: informacijos viešumą, jos sklaidą ir prieinamumą, veiklos metodus ir galimybę kontroliuoti informaciją, konkreti socialinio tinklo paskyra atitinka informacinės visuomenės informavimo priemonės kriterijus. Nepaisant to, kad socialinio tinklo paskyros ir jos valdytojo veikla bei teisinis statusas nėra specifiskai reglamentuoti VII, tai nesudaro pagrindo teigti, jog socialinio tinklo paskyros valdytojas apskritai yra eliminuojamas iš teisinio reguliavimo sferos, arba, kad toks asmuo pagal vykdomą veiklą negali būti prilyginamas viešosios informacijos rengėjui (skleidėjui), o jo valdoma paskyra, kuria teikiama tam tikro turinio informacija visuomenei – visuomenės informavimo priemonei. Atsižvelgiant į LVAT išaiškinimą ir ginčijamų paskyrų viešumą, skelbiamos informacijos sklaidą ir prieinamumą, valdytojo veiklos metodus, socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytojo atžvilgiu, kuris kartu yra ir viešosios informacijos rengėjas bei skleidėjas, taip pat jo veiklai rengiant ir viešai skleidžiant informaciją socialiniame tinkle „Facebook“, yra taikomos VII nuostatos, numatančios viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų teises, pareigas ir atsakomybę.

1. Dėl Pareiškėjo garbės ir orumo gynimo

Teisiniam ginčo vertinimui svarbu atkreipti dėmesį į Pareiškėjo statusą. Pažymėtina, kad Pareiškėjas eina Kalvarijos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vadovo pareigas. VII 2 straipsnio 78 dalyje numatyta, jog viešasis asmuo – valstybės politikas, teisėjas, valstybės ar

savivaldybės pareigūnas, politinės partijos ir (ar) asociacijos vadovas, kuris dėl einamų pareigų arba savo darbo pobūdžio nuolat dalyvauja valstybinėje ar visuomeninėje veikloje, arba kitas fizinis asmuo, jeigu jis turi viešojo administravimo įgaliojimus ar administruoja viešųjų paslaugų teikimą arba jeigu jo nuolatinė veikla turi reikšmės viešiesiems reikalams. Atsižvelgiant į pateiktą įstatymo nuostatą bei Pareiškėjo, kaip Kalvarijos savivaldybės kontrolieriaus, t. y. valstybės tarnautojo įstaigos vadovo, vadovaujančio Kalvarijos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai, einamas pareigas, Pareiškėjas laikytinas viešuoju asmeniu. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – LAT) jurisprudencijoje akcentuojama, kad viešieji asmenys pagal įtvirtintą įstatymo nuostatą ir teismų praktiką nesinaudoja vienoda teisine pažeistų teisių gynyba (*LAT 2011-03-07 nutartis byloje Nr. 3K-3-97/2011*). Viešojo asmens kritika, kad ir kokia kandi ar griežta būtų, yra leistina. Tai reiškia, jog viešasis asmuo turėtų būti nuosaikesnis jo atžvilgiu reiškiamai kritikai, toleruoti neesminius jo atžvilgiu skelbiamos informacijos netikslumus, turi būti atsižvelgiama tik į žymius, esminius nukrypimus nuo tiesos, įvertinant kiekvieno piliečio teisę nagrinėti ir vertinti institucijos ar pareigūno veiklą, iškelti jų darbo trūkumus.

Vis dėlto pabrėžtina, kad teisė skleisti informaciją ir reikšti savo nuomonę nėra absoliuti, o viešajam asmeniui taip pat yra prieinama neturtinių teisių gynyba nuo nesąžiningo jų sumenkinimo, paskelbiant difamacinius teiginius. Priešingu atveju visuomenės informavimo priemonės įgytą neribotą galimybę apie viešąjį asmenį skleisti informaciją, kuri sąmoningai iškreipia tiesą, menkina jo įvaizdį visuomenės akyse.

Teismų praktikoje pripažįstama, jog asmens garbė ir orumas, skleidžiant apie jį žinias, yra ginami, kai nustatoma šių faktų visuma: 1) žinių paskleidimo faktas; 2) faktas, jog paskleistos žinios yra apie Pareiškėją; 3) faktas, jog paskleistos žinios neatitinka tikrovės; 4) faktas, jog paskleistos žinios žemina asmens garbę ir orumą. Pažymėtina, kad asmens garbės ir orumo gynimas yra siejamas ne tik su tikrovės neatitinkančių ir žeminančių žinių, bet ir nuomonių, kritikos ar kitokių subjektyvių įsitikinimų skleidimu, kurie gali turėti įtakos viešai nuomonei apie asmenį. Pastaruoju atveju turi būti nustatyta, jog subjektyvaus pobūdžio teiginiai nepagrįsti ir neobjektyvūs, paskleisti nesąžiningai.

Pagal VII 2 straipsnio 89 dalį žinia – tai visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas faktas ar tikri (teisingi) duomenys; pagal šio straipsnio 36 dalį nuomonė – tai visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas požiūris, nusimanymas, nuovoka, supratimas, mintys arba komentarai apie bendro pobūdžio idėjas, faktų ir duomenų, reiškinių ar įvykių vertinimai, išvados ar pastabos apie žinias, susijusias su tikrais įvykiais. Nuomonė gali remtis faktais, pagrįstais argumentais ir paprastai ji yra subjektyvi, todėl jai netaikomi tiesos ir tikslumo kriterijai, tačiau ji turi būti reiškiamas sąžiningai ir etiškai, sąmoningai nenuslepian ir neiškreipiant faktų ir duomenų. Išsakant nuomonę asmens garbė ir orumas gali būti pažeisti tik tuo atveju, jeigu toks saviraiškos būdas yra nesąžiningas, neetiškas ir neturi jokio objektyvaus pagrindo. Žinios nuo nuomonės atribojimo pagrindas yra tai, kad žiniai taikomas tiesos kriterijus. Nuomonei, kaip saviraiškos būdui, taikomi mažesni apribojimai negu žinių skleidimui. Europos Žmogaus Teisių Teismo požiūriu, siekiant tam tikrus teiginius priskirti konkrečiai kategorijai (faktų konstatavimui – žiniai) ar vertinamiesiems teiginiams – nuomonei), būtina atsižvelgti į visą bylos aplinkybių kontekstą: teiginių formuluotes, jų pateikimo aplinkybes, formą ir būdą, ar pateiktas realios situacijos vertinimas, ar nuomonės pareiškimas be jokio faktinio pagrindo, ar vyko gyva diskusija, visuomeninė akcija, kurioms neabejotinai būdingas didesnis emocionalumo ir „perdėjimo“ laipsnis, ar informacija pateikta, pvz., mokslinio pobūdžio straipsnyje, ir kt.

Nustatant ar ginčijamo teiginio dalyje „*dar blogiau, kad jo partijos bičiuliai konservatoriai slėpdami savo tapatybes*“ skelbiama žinia ar nuomonė, atkreiptinas dėmesys, jog ši teiginio dalis kategoriška, konstatuojamojo pobūdžio, jai gali būti pritaikytas tiesos kriterijus, todėl konstatuojama, kad teiginio dalyje skelbiama žinia.

Skelbiamos žinios turi atitikti VII keliamus reikalavimus. Žinių skleidimo atveju, VII nustatyta, kad viešoji informacija visuomenės informavimo priemonėse turi būti pateikiama teisingai, tiksliai ir nešališkai (3 straipsnio 3 dalis); draudžiama platinti dezinformaciją ir informaciją, šmeižiančią, įžeidžiančią žmogų, žeminančią jo garbę ir orumą (19 straipsnio 2 dalis).

Vertinant teiginio dalies „*dar blogiau, kad jo partijos bičiuliai konservatoriai slėpdami savo tapatybes*“ atitiktį tikrovei pažymėtina, jog teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad neatitiktis tikrovei reiškia, jog paskleistos žinios yra melagingos, pramanytos, išgalvotos, t. y. tokių faktų, aplinkybių nebuvo arba būta kitokių. Atitiktis tikrovei vertinama dviem aspektais: 1) ar teisingas pranešimas apie faktus; 2) ar teisingai, adekvačiai vertinami įvykę faktai. Paskleistos žinios neatitinka tikrovės, jeigu faktai tikrovėje neegzistavo, įvykiai klostėsi ne taip, kaip nurodoma, asmens poelgiai vertinami neadekvačiai vykusiems faktams (*LAT 2012-05-16 nutartis byloje Nr. 3K-3-222/2012*). Atsižvelgdamas į tai, kad Pareiškėjas neigia buvimą politinės partijos nariu, bei siekdamas objektyvaus ir visapusiško tyrimo žurnalistų etikos inspektorius kreipėsi į konservatorių partiją Tėvynės sąjungą – Lietuvos krikščionis demokratus prašydamas suteikti informaciją, ar Pareiškėjas yra arba yra buvęs šios politinės partijos narys. Gautame atsakyme patvirtinta, kad Pareiškėjas nėra įtrauktas į partijos narių duomenų bazę ir nėra laikomas partijos nariu. Šios aplinkybės sudaro pagrindą konstatuoti, jog teiginyje paskelbta informacija apie Pareiškėjo priklausymą konservatorių partijai neatitinka tikrovės.

Nustačius faktą, kad teiginys neatitinka tikrovės, būtina įvertinti, ar jis yra žeminančio pobūdžio. Žeminančiomis laikytinos tikrovės neatitinkančios žinios, kurios įstatymo, moralės, paprotinių normų laikymosi požiūriu pažeidžia asmens dalykinę reputaciją ar gerą vardą; tai klaidinga bei asmenį diskredituojanti informacija, kurioje teigiama apie asmens padarytą teisės, moralės ar paprotinių normų pažeidimą, negarbingą poelgį, netinkamą elgesį, nesąžiningą gamybinę – ūkinę, komercinę veiklą ir pan. (*LAT Senato 1998-05-15 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 7, 7^l straipsnių ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo taikymo teismų praktikoje nagrinėjant garbės ir orumo gynimo civilines bylas“ 6 punktas*). Šiuo atveju priklausymas konkrečiai partijai nesuponuoja jokių neigiamų Pareiškėjo savybių, nereiškia teisei ar moralei priešingo elgesio ar nuostatų, todėl nėra pagrindo konstatuoti, kad teiginys yra žeminančio pobūdžio. Nenustačius teiginio žeminančio pobūdžio garbės ir orumo pažeidimas nekonstatuojamas. Vis dėlto viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) paskelbė tikrovės neatitinkančią informaciją, todėl laikytinas pažeidusiu VII 3 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą pareigą viešąją informaciją visuomenės informavimo priemonėse pateikti teisingai, tiksliai ir nešališkai.

2. Dėl Pareiškėjo teisės į asmens duomenų apsaugą gynimo

Asmens duomenų tvarkymo pažeidimas pripažintinas tais atvejais, kai nustatomas faktas, kad tvarkyta informacija laikytina asmens duomenimis; faktas, kad tvarkyti pareiškėjo asmens duomenys; faktas, kad atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmai; faktas, kad asmens duomenys tvarkyti nesant asmens duomenų tvarkymo teisėtumą patvirtinančių sąlygų.

ADTAI 1 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šis įstatymas taikomas kartu su Reglamentu (ES) 2016/679 ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais. Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte numatyta, kad asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybę nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius. Vertinamu atveju

paskelbti Pareiškėjo vardas, pavardė ir sveikatos duomenys apie užsikrėtimą konkrečia liga neabejotinai laikytini asmens duomenimis Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkto prasme.

Asmens duomenų tvarkymas apima bet kokią automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenų rinkiniais atliekamą operaciją ar operacijų seką, kaip antai: rinkimą, įrašymą, rūšiavimą, sisteminimą, saugojimą, adaptavimą ar keitimą, išgavą, susipažinimą, naudojimą, atskleidimą persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimą ar sujungimą su kitais duomenimis, apribojimą, ištrynimą arba sunaikinimą (Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 2 dalis). Todėl viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) paskelbdamas Įrašę Pareiškėjo asmens duomenis atliko asmens duomenų tvarkymo veiksmus.

ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad žurnalistų etikos inspektorius stebi, kaip taikomas Reglamentas (ES) 2016/679, ADTAĮ ir užtikrina, kad šie teisės aktai būtų taikomi, kai asmens duomenys tvarkomi žurnalistikos ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktikoje laikomasi nuostatos, jog asmens duomenų tvarkymu tik žurnalistikos tikslais laikoma tokia veikla, kurios vienintelis tikslas – atskleisti visuomenei informaciją, nuomones arba idėjas (*ESTT 2019-02-14 sprendimas byloje Nr. C-345/17*). Vertinamu atveju viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) skelbdamas Įrašą viešai siekė skleisti visuomenei informaciją, nuomones ir idėjas, todėl laikoma, kad Pareiškėjo asmens duomenys tvarkyti žurnalistikos tikslu.

Pažymėtina, kad asmens duomenų tvarkymui žurnalistikos tikslais ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais ADTAĮ bei Reglamentas (ES) 2016/679 taikytini ne visa apimtimi (ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalis). Tiek VII, tiek ADTAĮ kartu su Reglamentu (ES) 2016/679 turi būti taikomi kartu, ieškant pusiausvyros tarp juose numatytų teisių.

Pagrindiniai su asmens duomenų tvarkymu susiję principai yra įtvirtinti Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnyje: teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo; tikslo apribojimo principas; duomenų kiekio mažinimo principas; tikslumo principas; saugojimo trukmės apribojimo principas; vientisumo ir konfidencialumo principas, o duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi visų išvardintų principų, ir sugebėti įrodyti, kad jų buvo laikomasi (atskaitomybės principas). Atsižvelgiant į tai, asmens duomenys gali būti tvarkomi, jeigu (a) duomenų subjektas davė sutikimą, kad jo asmens duomenys būtų tvarkomi vienu ar keliais konkrečiais tikslais; (b) tvarkyti duomenis būtina siekiant įvykdyti sutartį, kurios šalis yra duomenų subjektas, arba siekiant imtis veiksmų duomenų subjekto prašymu prieš sudarant sutartį; (c) tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė; (d) tvarkyti duomenis būtina siekiant apsaugoti gyvybinius duomenų subjekto ar kito fizinio asmens interesus; (e) tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas; (f) tvarkyti duomenis būtina siekiant teisėtų duomenų valdytojo arba trečiosios šalies interesų, išskyrus atvejus, kai tokie duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės, dėl kurių būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, yra už juos viršesni, ypač kai duomenų subjektas yra vaikas (Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalis).

Nagrinėjamu atveju viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) nepateikė jokių duomenų, kad būtų gavęs Pareiškėjo sutikimą tvarkyti jo asmens duomenis. Vertinant ar Pareiškėjo asmens duomenis buvo būtina tvarkyti siekiant teisėtų duomenų valdytojo arba trečiosios šalies interesų būtina atkreipti dėmesį į informacijos pobūdį koronaviruso pandemijos kontekste. Neabejotina, jog siekis informuoti apie viruso plitimą bei užkirsti kelią galimam užsikrėtimui pagrįstai tenkina visuomenės interesą. Tačiau nagrinėjamu atveju tokio pobūdžio informacija buvo atskleista pagrindiniame Kalvarijos savivaldybės įrašę, kuriame informuojama apie užsikrėtimo virusu atvejį Kalvarijos savivaldybės administracijoje bei aiškiai nurodoma, kad visi kontaktavę asmenys

nustatyti ir saviizoliuojasi, užsikrėtęs asmuo gyventojų neaparnauja. Todėl nurodymas, kuris konkretus darbuotojas yra užsikrėtęs, nėra pagrįstas jokių realių ir pagrįstu socialiniu interesu tokią informaciją žinoti. Pažymėtina, jog įvardijimas, kad virusu užsikrėtęs yra Pareiškėjas, nesuteikia jokios papildomos informacijos kontaktavusiems asmenims, kadangi apie kontaktą tokius asmenis įspėja Nacionalinis visuomenės sveikatos centras. Žinia apie konkrečiai Pareiškėjo užsikrėtimą taip pat niekaip nepripasidėjo prie kitų asmenų užsikrėtimo prevencijos, kadangi nesama jokių duomenų, kad Pareiškėjas būtų nesilaikęs saviizoliacijos reikalavimų ar kitaip kėlęs grėsmę kitiems asmenims. Šiuo atveju siekis viešai pasmerkti Pareiškėją dėl užsikrėtimo negali būti pateisinamas teisėtu ir pagrįstu visuomenės interesu, o Įraše paskelbta informacija laikytina pertekline, pažeidžiančia Pareiškėjo teisę į asmens duomenų apsaugą.

Dėl išvardintų priežasčių konstatuojama, kad nagrinėjamu atveju nebuvo jokio viešo intereso skelbti Pareiškėjo asmens duomenis, taigi viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) pažeidė Pareiškėjo teises, todėl pripažintinas pažeidusiu Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies (a) punkto reikalavimus, t. y. nesant teisėtumą patvirtinančios sąlygos (Pareiškėjo sutikimo), neteisėtai tvarkomi (atskleisti) asmens duomenys visuomenės informavimo priemonėje. Tokiu būdu pažeisti ir Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies (a) punkte įtvirtinti asmens duomenų tvarkymo principai, reikalaujantys, kad asmens duomenys duomenų subjekto atžvilgiu būtų tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu.

Remdamasis išdėstytais motyvais ir vadovaudamasis VII 50 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 3 dalies 1 punktu ir ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalimi, 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 3 dalimi, Reglamento (ES) 2016/679 58 straipsnio 2 dalies (b) punktu, žurnalistų etikos inspektorius

nusprendė:

1. Pripažinti Tomo Lužanskio skundą dėl socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „Kalvarijos savivaldybė“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytojo įraše (www.facebook.com, 2020-10-21) paskelbtos informacijos iš dalies pagrįstu.
2. Įspėti viešosios informacijos rengėją (skleidėją) socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytoją dėl VII 3 straipsnio 3 dalies pažeidimo paskelbiant komentarą socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „Kalvarijos savivaldybė“ (www.facebook.com, 2020-10-21).
3. Pareikšti papėikimą asmens duomenų valdytojui (tvarkytojui) socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytojui dėl Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies (a) punkto ir 6 straipsnio 1 dalies (a) punkto pažeidimo paskelbiant komentarą socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „Kalvarijos savivaldybė“ (www.facebook.com, 2020-10-21).
4. Išsiųsti sprendimą Tomui Lužanskiui ir socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „Kęstutis Mažeika“ valdytojui.

Žurnalistų etikos inspektorius sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui per 30 dienų nuo jų gavimo (paskelbimo) dienos.

Žurnalistų etikos inspektorė

Gražina Ramanauskaitė